

Warszawa, 5 stycznia 2023 r.
KL/16/5/RL/2023

Pan
Maciej Miłkowski
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do pisma z dnia 22 grudnia 2022 r. (znak: ZPP.0210.16.2022.DL), przy którym przekazano *projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie badań na obecność alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu w organizmie pracownika (MZ 1444)*, uprzejmie przekazuję następujące uwagi ze strony członków Konfederacji Lewiatan:

1. Uwaga ogólna

Rozporządzenie ma określać warunki i metody przeprowadzania przez pracodawcę oraz przez uprawniony organ powołany do ochrony porządku publicznego lub zleczanych przez ten organ badań na obecność w organizmie pracownika.

Część przepisów dotyczy ogólnych zasad przeprowadzania badania (np. § 2 do § 4), mających zastosowanie do pracodawców i organu, a część adresowana jest tylko do badania wykonywanego przez organ (np. § 6). Taki sposób sformułowania przepisów może utrudnić odbiór rozporządzenia w przypadku mikro i małych pracodawców. Takie podejście może prowadzić też do dalszych zastrzeżeń, wyrażonych w pkt 2 niniejszych uwag. Wnioskujemy o rozważenie wyraźnego określenia zasad warunków i metod przeprowadzania badania przez pracodawcę.

2. Odnośnie do § 3 ust. 1 pkt 1 i 2 w zw. z § 4 ust. 3

Z rozporządzenia wynika, że osoba badana przy użyciu analizatora wydechu metodą utleniania elektrochemicznego, może żądać zweryfikowania badania analizatorem wydechu metodą spektrometrii w podczerwieni. Urządzenia dostępne na rynku dla osób i podmiotów prywatnych wykorzystują metodę utleniania elektrochemicznego, analizatory wydechu metodą spektrometrii w podczerwieni są urządzeniami profesjonalnymi, niedostępnymi do nabycia przez pracodawców, znajdują się zwykle na wyposażeniu jednostek Policji. **W związku z takim określeniem sposobu badania pomiaru stężenia alkoholu, pracodawca de facto nie będzie mógł w stanie samodzielnie przeprowadzić badania, gdyż w każdym przypadku kiedy badanie pracownika będzie wskazywało na stężenie ponad 0,00 mg/dm³, pracownik będzie mógł żądać przeprowadzenia badania wydechu analizatorem, którego pracodawca nie będzie posiadał.**

3. Odnosnie do § 4

Par. 4 w ust. 1 i 3 dwukrotnie posłużono się niedookreślonym pojęciem „niezwłocznie”. Ponieważ przepisy mogą dotyczyć sytuacji, gdy pracownik będzie miał np. poniżej 0,10 mg/dm³, a więc w granicach dopuszczalnej normy, drugie badanie wykonane w odpowiednim odstępie czasu powinno zobrazować, czy stężenie alkoholu wzrasta czy spada. Pozostawienie w Rozporządzeniu określenia „niezwłocznie” będzie rodziło możliwość kwestionowania ważności badania i będących jego następstwem decyzji pracodawcy poprzez zarzut, że badanie nastąpiło zbyt wcześnie lub zbyt późno. Należałoby zatem w Rozporządzeniu konkretnie określić czas drugiego pomiaru, np. po 15 minutach.

4. Odnosnie do § 6

Rozporządzenie określa szczegółowo elementy protokołu z badania analizatorem wydechu wskazującego na obecność alkoholu w organizmie osoby badanej przeprowadzonego przez organ, brak jest jakichkolwiek wytycznych w zakresie takiego protokołu / dokumentu z badania sporządzanego przez pracodawcę. Wnioskujemy o przygotowanie i udostępnienie chociaż wzorów pomocniczych dla pracodawców. Część pracodawców zapewne będzie stosować podobny szczegółowy wzór określony w rozporządzeniu dla organów, z kolei inni mogą dokumentować za mało informacji, niezbędnych później np. w przypadku dochodzenia roszczeń przez pracownika.

5. Odnosnie do § 10

Badania będą mogły być przeprowadzane nie tylko na obecność alkoholu, ale też „środków działających podobnie do alkoholu”. Wykaz tych środków określi § 10 rozporządzenia.

Wyliczenie może prowadzić do wątpliwości interpretacyjnych, czy jego dyspozycją objęte są np. metadon, metakwalon, fencyklidyna, mefedron, halucynogeny, czy znajdująca się w wykazie amfetamina obejmuje także metamfetaminę oraz MDMA, czyli Ecstasy. Czy proponowany wykaz substancji w 4 rozporządzeniu obejmie także syntetyczne tetrahydrokannabinole, wchodzące m.in. w skład leku przeciwwymiotnego itd.

Z kolei wymienione w par. 10 pkt 5 Rozporządzenia benzodiazepiny, które są środkami farmaceutycznymi, stanowią niezwykle pojemną grupę leków przeciwłękowych, uspokajających, nasennych, stosowanych współcześnie dość powszechnie, również w Polsce (np. Xanax, Afobam, Oxazepam, Valium etc.). Jako środki działające podobnie do alkoholu w rozumieniu Rozporządzenia można będzie zasadniczo klasyfikować także syropy na kaszel, środki przeciwbólowe, środki dla epileptyków, astmatyków czy diabetyków. Wskazane jest przedyskutowanie weryfikacji spożycia tej substancji przez pracowników ze środowiskiem pracodawców w celu ograniczenia ewentualnych wyzwań w przypadku stosowania przepisów prawa pracy.

6. Odnosnie do § 12

Rozporządzenie określa, że badania na obecność środków przy użyciu metod niewymagających badania laboratoryjnego, odbywa się poprzez pobranie próbek śliny i umieszczeniu ich w *urzędzeniu*, podczas gdy w rzeczywistości takie badanie może być przeprowadzane poprzez zestaw testów, a nie

LEWIATAN

typowe urządzenie. W związku z tym wnioskujemy o rozszerzenie przepisu poprzez: (...) *umieszczeniu ich w urządzeniu **lub teście** do oznaczania metodą immunologiczną środków działających podobnie do alkoholu, zgodnie z instrukcją obsługi tego urządzenia **lub zestawu testów**.*

Z poważaniem

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

